

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ลำานวนไทยใจชื่นชม (๑)

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์





คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

ดำรง



๒.

ดำรงค์





คำไทยใช้ให้ถูก

คำตรง

[คำ-ตรง] หมายถึง

๑) (ก.) ตรงไว้, ชูไว้, ทำให้คงอยู่

๒) (ว.) ตรง, เทียง, มั่นคง



ทบทวน

ความรู้เดิม



เกมถอดรหัสภาพ

ลูก



ใน



มือ

ลูกไก่ในกำมือ



เกมถอดรหัสภาพ



ให้



กลัว

เขียนเสือให้วัวกลัว



เกมถอดรหัสภาพ

ขว้าง



ไม่

พั่น



ขว้างงูไม่พั่นคอ



เกมถอดรหัสภาพ



ช่องปากแตก



เกมถอดรหัสภาพ



ปลาหมอตายเพราะปาก





คำถามพัฒนาการคิด

นักเรียนรู้จักจำนวนเหล่านี้
หรือไม่

ลองอธิบายความหมาย





สำนวนไทย เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็น
ความสามารถทางภาษา การเรียบเรียง
ถ้อยคำ การรวมข้อความยาว ๆ ให้สั้น
อาจใช้เป็นเครื่องเตือนใจ เช่น ให้คนเรา
มีความรอบคอบ ให้รู้หน้าที่ รู้เวลา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของสำนวนไทยได้
๒. ใช้สำนวนไทยได้ถูกต้อง
๓. เห็นคุณค่าของการใช้สำนวนไทย
ให้ตรงความหมายและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้



เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่



สำนวนไทย คือถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอด
กันมาช้านาน มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือ
มีความหมายอื่นแฝงอยู่ เพื่อให้ผู้รับได้ไปตีความ
ทำความเข้าใจด้วยตนเองอีกชั้นหนึ่ง



เกร็ดความรู้

สันนิษฐานว่า สำนวนนั้นมีอยู่ในภาษาพูด
ก่อนที่จะมีภาษาเขียนเกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย

เช่น ๑) ไฟรฟ้าหน้าใส

๒) ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว



สำนวนไทยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท



สำนวนที่เป็นสุภาพ



สำนวนที่เป็นคำพังเพย



เปิดป้ายทนายสำนวนไทย

- ๑) แบ่งกลุ่ม ๔ - ๕ คน
- ๒) ครูแจกกระดานไวท์บอร์ดและปากกา
- ๓) นักเรียนดูรูปภาพและเขียนสำนวนลงในกระดานไวท์บอร์ด
- ๔) ครูปลายทางตรวจสอบความถูกต้องและนับคะแนน



ภาพที่ ๑

สี่

ขอ

ให้

ควาย

ฟัง



ภาพที่ ๒

จับ ปลา สอง มือ



ภาพที่ ๓

ช้าง ตาย ทั้ง ตัว เอา ใบ บัว มา ปิด



ภาพที่ ๕

คางคก ขึ้น วอ



ภาพที่ ๕

กระต่าย หมาย จันทร์



ภาพที่ ๒

ว้าว หาย ลั๊อม คอก



ภาพที่ ๗

เข็น ครก ขึ้น ภูเขา



ภาพที่ ๘

เดิน ตาม หลัง ผู้ใหญ่ หมา ไม่ กัด



ภาพที่ ๕

ทำนา บน หลัง คน



ภาพที่ ๑๐

ปอก กล้วย เข้า ปาก



ขอองฬากจากครุ ให้หนุคนแก่ง



ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

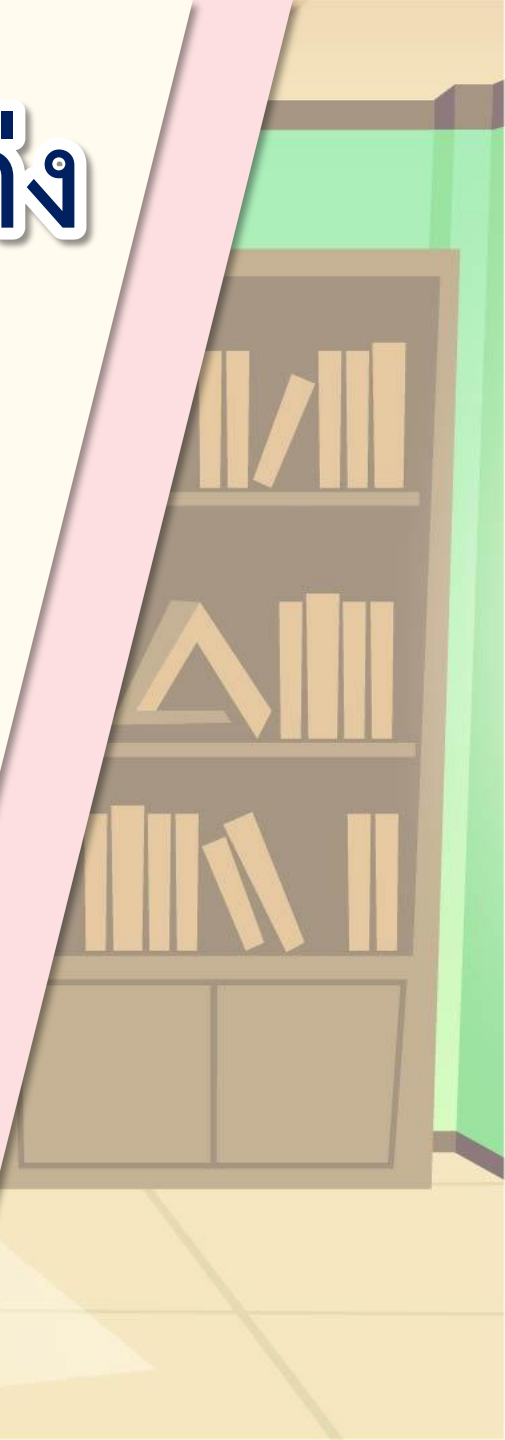
บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำงานที่ ๒

เรื่อง ความหมายของสำนวน

๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๒

เรื่อง ความหมายของสำนวน





ใบงานที่ ๖ เรื่อง ความหมายของสำนวน

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ความหมายของสำนวน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำราญรสวรรณคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สำนวนไทยใจชื่นชม (๑)

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง คำนวณความหมายของสำนวนที่พร้อมทั้งคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

๑. สีซอให้ควายฟัง

หมายถึง

๒. จับปลาสองมือ

หมายถึง



๓. กระต่ายหมายจันทร์

หมายถึง

๔. คางคกขึ้นวอ

หมายถึง

๕. เข็นครกขึ้นภูเขา

หมายถึง

๖. วัวหายล้อมคอก

หมายถึง

๗. ช้างตายทั้งตัวเอาใบไม้มาปิด

หมายถึง



๘. เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด

หมายถึง _____

๙. ทำนาบนหลังคน

หมายถึง _____

๑๐. ปอกกล้วยเข้าปาก

หมายถึง _____



สรุป บทเรียน





เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง ความหมายของสำนวน

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ความหมายของสำนวน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สำนวนสุรสรรณคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สำนวนไทยใจขึ้นชม (๑)

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ทด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง คำนวณความหมายของสำนวนที่พร้อมทั้งคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

๑. สืบข้อให้ควายฟัง

หมายถึง

สั่งสอนแนะนำคนโง่ยอมไม่ได้ผล เสียเวลาเปล่า

๒. จับปลาสองมือ

หมายถึง

เสี่ยงทำการ ๒ อย่าง อาจทำให้ไม่เสร็จทั้ง ๒ อย่าง



๓. กระต่ายหมายจันทร์

หมายถึง ผู้ชายหมายปองผู้หญิงที่มีฐานะดีกว่า

๔. คางคกขึ้นวอ

หมายถึง คนที่มีฐานะต่ำต้อย พอได้ดีก็มักแสดงกิริยาอวดดีลื้มตัว

๕. เข็นครกขึ้นภูเขา

หมายถึง ทำงานที่ลำบากต้องใช้ความอดทนมาก หรือบางทีก็เกินกำลังของตน

๖. วัวหายล้อมคอก

หมายถึง ของหายแล้วจึงเริ่มป้องกัน เรื่องเกิดขึ้นแล้วจึงคิดแก้ไข

๗. ช้างตายทั้งตัวเอาใบไม้มาปิด

หมายถึง ความชั่วหรือความผิดร้ายแรงที่คนรู้ทั่วกันแล้วจะปิดอย่างไรก็ไม่มิด



๘. เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด

หมายถึง ประพฤติปฏิบัติตามแนวทางของผู้ใหญ่อย่างมปลอมดภัย

๙. ทำนาบนหลังคน

หมายถึง หาผลประโยชน์ใส่ตนโดยขูดรีดผู้อื่น

๑๐. ปอกกล้วยเข้าปาก

หมายถึง ง่าย สะดวก



สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง สุภาชิตคำพังเพย
๒. ชุดกิจกรรมจิกซอร์ต่อคำพังเพย
๓. ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย



บทเรียนครั้งต่อไป

สำนวนไทยใจชื่นชม (๒)

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

